

Neoadjuvan tedavi alan rektum adenokarsinomu tanılı hastalarda patolojik yanıt durumunu predikte eden faktörler ve sağkalım sonuçlarının karşılaştırılması

Ziya Kalkan¹, Senar Ebinç², Zeynep Oruç¹

¹Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı, Diyarbakır

²Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı, Diyarbakır

Amaç: Lokal ileri rektum kanserinde standart tedavi yaklaşımını neoadjuvan tedavi sonrası cerrahi ve adjuvan kemoterapi oluşturmaktadır. Neoadjuvan tedavi ile tam yanıt sağlanan hastalarda sağkalım sonuçlarının iyi olması üzerine bu hastalarda cerrahisiz yaklaşımın da bir seçenek olabileceği gündeme gelmiştir. Bu çalışmada neoadjuvan tedavi sonrası opere olan hastalarda patolojik yanıt durumunu predikte eden faktörler araştırıldı. Tam veya tama yakın yanıt alınan hastalar ile kısmi yanıt alınan veya yanıtı izleyen hastaların sağkalımları karşılaştırıldı.

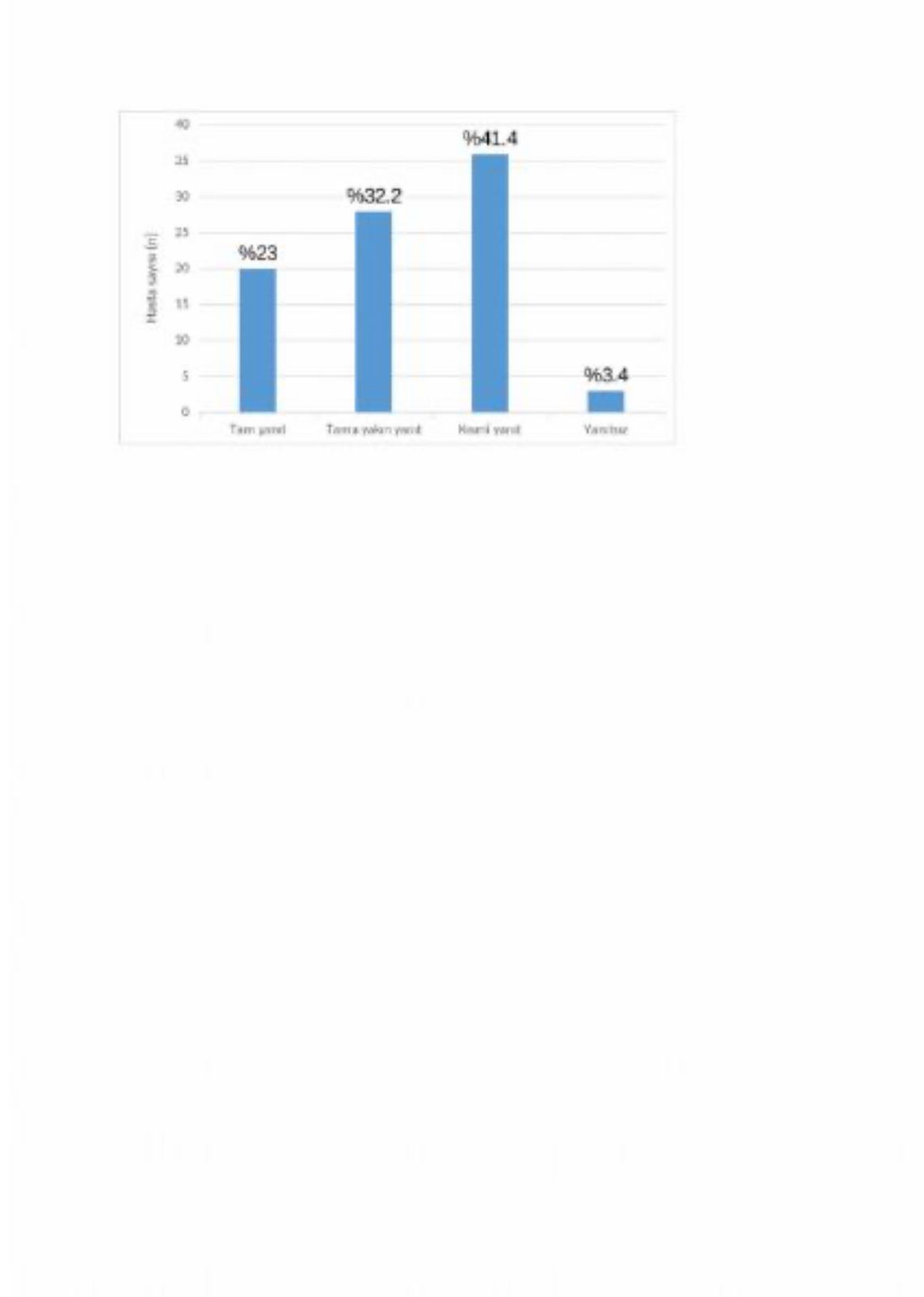
Gereç-Yöntem: Çalışmamıza 2011-2021 yılları arasında Dicle Üniversitesi Tıbbi Onkoloji Kliniğine başvuran lokal ileri evre rektum karsinomu nedeniyle neoadjuvan tedavi uygulanmış olan hastalar dahil edildi. Neoadjuvan tedaviyi tamamlamayan veya tedavi altında progresyon gelişen hastalar çalışmadan dışlandı. Hasta bilgileri hastane kayıt sistemi kullanılarak retrospektif olarak incelendi.

Bulgular: Çalışmamızda, neoadjuvan tedavi sonrası cerrahi yapılmış olan 87 hasta dahil edildi. Hastaların 49'u (56.3) kadın, 38'i (%43.7) erkekti. Medyan tanı yaşı 52 yıl (28-85) idi. Başvuru anında %74.7 (n=65) hasta T3 ve %72.4 (n=63) hasta N1 hastalığa sahipti. Hastalara ve tümöre ait özellikler ayrıntılı olarak tablo 1'de belirtilmiştir. Neoadjuvan tedavi ile %23 (n=20) hastada tam yanıt, %32.2 (n=28) hastada tama yakın yanıt, %41.4 (n=36) hastada kısmi yanıt ve %3.4 (n=3) hastada ise yanıtı olmayan hastalık gözlenmişti (Grafik 1). Yanıtı predikte eden faktörler incelendiğinde tanı yaşı, tümör lokalizasyonu ve T evresinin yanıt durumunu predikte ettiği tespit edildi. İleri tanı yaşı (p=0.021), distal yerleşim (p=0.047) ve T2 tümör varlığı (p=0.032) iyi yanıt için prediktör faktörler olarak izlendi (Tablo 2). Tam veya tama yakın yanıt sağlananlarda kısmi yanıt veya yanıtı olmayan hastalara göre DFS (Log-rank p<0.001) ve OS (Log-rank p<0.001) istatistiksel olarak anlamlı derecede daha iyi idi (Şekil 1,2).

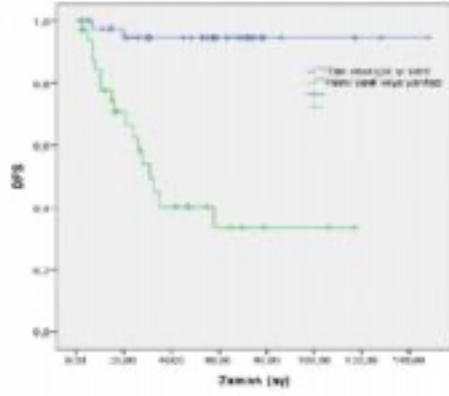
Sonuç: Rektum kanserinde neoadjuvan tedavi alan hastalarda yaş, T evresi ve tümör lokalizasyonunun patolojik yanıtı predikte ettiğini tespit ettik. Tam veya tama yakın yanıt sağlanan hastalarda DFS ve OS'nin daha iyi olduğunu gözledik.

Anahtar Kelimeler: Rektum kanseri, neoadjuvan tedavi, patolojik tam yanıt

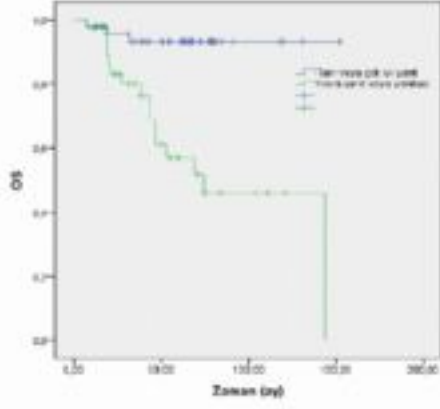
Grafik-1: Neoadjuvan Tedavi Sonrası Regresyon Skoru

Şekil-1: Neoadjuvan tedaviyle hastaların yanıt durumuna göre hastalıksız sağkalım (DFS) Kaplan-meier grafiği

Şekil-2: Neoadjuvan tedaviyle hastaların yanıt durumuna göre genel sağkalım (OS) Kaplan-meier grafiği

Tablo-1: Hastaların ve Tümörün Karakteristik Özellikleri

Özellikler	n=87	%
Cinsiyet		

Kadın	49	56.3
Erkek	38	43.7
Sigara kullanımı		
Var	30	34.5
Yok	57	65.5
Klinik T evresi		
cT2	13	14.9
cT3	65	74.8
cT4	9	10.3
Klinik N evresi		
cN0	18	20.7
cN1	63	72.4
cN2	6	6.9
Total neoadjuvan tedavi		
Aldı	8	9.2
Almadı	79	90.8
Konsolidasyon tedavisi		
Aldı	47	54
Almadı	40	56
	Median (min-max)	
Yaş (yıl)	52 (28-85)	
Hemoglobin düzeyi (gr/dL)	12.8 (8.3-16.4)	
CEA (ng/ml)	3.42 (0.9-104)	
CA 19-9 (U/ml)	10.6 (0.6-172)	
Tümör lokalizasyonu (cm)	6 (2-15)	

Tablo-2: Tam yanıtı ve tama yakın yanıtı etkileyen faktörlerin multivariate analiz sonuçları

	HR	95% CI	P
Tanı yaşı	0.95	0.91-0.99	0.021
Cinsiyet (erkek/kadın)	1.53	0.37-6.33	0.55

Sigara (var/yok)	2.28	0.81-6.42	0.11
Kanama (var/yok)	0.47	0.09-2.28	0.35
İntestinal disfonksiyon (var/yok)	0.73	0.22-2.43	0.61
Ağrı (var/yok)	0.31	0.01-6.33	0.45
CEA	0.99	0.94-1.02	0.42
CA19.9	1.01	0.99-1.03	0.21
Hemoglobin düzeyi	1.04	0.74-1.47	0.80
Tümör lokalizasyonu	1.21	1.00-1.46	0.047
Klinik T evresi	5.43	1.15-25.6	0.032
Klinik N evresi	0.66	0.17-2.52	0.54
Total neoadjuvan tedavi (Aldı/Almadı)	4.96	0.81-30.3	0.08